ჩემპიონის დამარცხება

“დინამო” (თბილისი) – ვ. მარღანია, ე. ელოშვილი, ჯ. რუსაძე, ი. სარჯველაძე, რ. მახარაძე, გ. ანთაძე, ა. კოტრიკაძე, კ. გაგნიძე, ზ. კალოევი, ა. ღოღობერიძე, ნ. თოდრია.

“სპარტაკი” (მოსკოვი) – ვ. ტუჩკუსი, მ. ოგონკოვი, მ. სილიცკი, ი. სედოვი, ო. ტიმაკოვი, ნ. პარშინი (ა. ისაევი), ბ. ტატუშინი, ა. პარამონოვი, ნ. სიმონიანი, ნ. დემენტიევი, ა. ილინი.

აპრილის პირველ რიცხვებში თბილისის ფეხბურთის მოყვარულებს ორი სადარდელი ჰქონდათ – სტადიონის ბილეთი და ამინდი. ბილეთზე კი ბევრი ხელცარიელი დარჩა, მაგრამ ამინდმა თანაუგრძნო გულშემატკივრებს. წინა დღეების თოვლიანი და წვიმიანი დარების შემდეგ 4 აპრილს – სსრ კავშირის ჩემპიონის მოსკოვის “სპარტაკისა” და თბილისის “დინამოს” მატჩის დღეს – ცა დილიდანვე მოიწმინდა.

სრულ 3 საათსა და 30 წუთზე “პირამდე” ავსებული სტადიონი ტაშით შეეგება ჩვენი ქვეყნის საუკეთესო გუნდებს მოსკოვის “სპარტაკსა” და თბილისის “დინამოს”. ფეხბურთელებს წინ მიუძღოდნენ უფროსი მწვრთნელები, სპორტის დამსახურებული ოსტატები, სპარტაკელი ვ. სოკოლოვი და დინამოელი ბ. პაიჭაძე. ეს ორი განთქმული ფეხბურთელი თავის დროზე უშუალოდ ებრძოდნენ მწვანე მინდორზე ერთმანეთს – სოკოლოვი ცენტრალური მცველი იყო, ხოლო პაიჭაძე – ცენტრალური თავდამსხმელი. ისინი დღესაც სპორტული მეტოქეები არიან. ორივენი საგანგებოდ ამზადებდნენ თავის კოლექტივებს ამ საპასუხისმგებლო შეხვედრისათვის.

საკავშირო კატეგორიის მსაჯის ე. საარის სასტვენზე თამაში დაიწყო. ჯერ პარამონოვმა დაარტყა კარში, მაგრამ მარღანიამ აიღო ბურთი, მერე მეკარისგან მოწოდებული ბურთი სწრაფად გათამაშდა გაგნიძე–ღოღობერიძე–კოტრიკაძის შორის. სედოვმა თავით პირით ხაზს იქით მოიგერია ბურთი და კოტრიკაძის მიერ მოწოდებული კუთხური მაღალ ნახტომში აიღო ტუჩკუსმა.

პირველი თავბრუდამხვევი იერიშები, ეტყობა, ორივე გუნდმა მეტად სარისკოდ ჩათვალა ამ საპასუხისმგებლო შეხვედრისათვის და თამაში უფრო “ზომიერ” კალაპოტში ჩადგა. როგორც სტუმრები, ისე მასპინძლები ფრთხილობდნენ, ფხიზლად დარაჯობდნენ მოწინააღმდეგეს, თამაშობდნენ მოკლე გადაცემებით. საგრძნობი იყო მათი ნერვიულობა.

სადებიუტო ურთიერთ შეტევების შემდეგ ინიციატივა ხელთ აიღო “დინამომ”. თამაში ძირითადად მარჯვენა მხრიდან წარიმართა. გაგნიძე და კოტრიკაძე მოკლე, სწრაფი გადაცემებით ხშირად გადიოდნენ გარღვევაზე, მათ აქტიურად უმაგრებდა ზურგს მახარაძე და ხშირად ელოშვილიც. თამაშის მთელმა სიმძიმემ კარგა ხნით “სპარტაკის” საჯარიმო მოედნის მარცხენა კუთხის არეში გადაინაცვლა, მაგრამ “დინამოს” შეტევამ ამ ხნის განმავლობაში ერთფეროვანი და სტანდარტული ხასიათი მიიღო და მოსკოველებმა იოლად მოძებნეს მისი უვნებელყოფის გეგმა. ვინაიდან ღოღობერიძე და თოდრია თითქმის სრულიად იყვნენ გამოთიშული თამაშიდან, ხოლო კალოევი ეპიზოდურად მოწოდებულ ბურთებს კარგავდა, სილიცკიმ, ოგონკოვმა და ტიმაკოვმა მარცხნივ გადმოინაცვლეს და ჩაკეტეს მისასვლელები კარისკენ. ხუთივე სპარტაკელ მცველს კარგად აქვს დაზუსტებული კავშირი

ერთმანეთთან და დაზღვევა, ძლიერად თამაშობს მათი ახალი ცენტრალური მცველი სილიცკი.

დინამოელებმა დროზე ვერ მოძებნეს შეტევის სხვა ვარიანტი და თამაში მათ ნახევარზე გადმოვიდა. "სპარტაკის" თავდამსხმელები მოედნის მთელ სიგანეზე გაიშალნენ. ისინი კარის უშუალო სიახლოვეს იშვიათად გადიოდნენ, რადგან "დინამოს" მცველები ინდივიდუალურ ბრძოლაში ძლიერები იყვნენ.

მე–19 წუთზე სწრაფი ტატუშინი გაიჭრა წინ და მარცხნივ ჩააწოდა. ილინის მიერ დარტყმული ბურთი ოდნავ აცდა კარს.

ტაიმის დასასრულს თბილისელებმა ისევ მარჯვენა ფრთიდან შეუტიეს. გაგნიძე რამდენიმე მცველს შორის მოექცა, მაგრამ მაინც მოახერხა კართან გასვლა. წაქცეულმა სედოვმა უკანასკნელ საშუალებას მიმართა და ბურთი ხელით დაიჭირა. 11–მეტრიანი საჯარიმო გაიტანა ღოღობერიძემ – 1:0.

მეორე ნახევარი ისევ "დინამოს" შეტევით დაიწყო. ამჯერად იერიშს უფრო მრავალფეროვანი ხასიათი ჰქონდა, მასში მარცხენა ფრთაც ჩაება, თავდასხმაში ჩაებნენ ანთაძე და მახარაძე, სრული ძალით ამოქმედდა ღოღობერიძე.

სტუმართა დაცვა მოფიქრებულად და ზუსტად თამაშობდა, მათ შეძლეს შეტევის მოგერიება და მალე თამაში მოედნის შუაგულში გადაიტანეს, სადაც შესანიშნავად თამაშობდა დემენტიევი. მალე მან გარღვევაზე გაიყვანა სიმონიანი. მოსკოველთა ცენტრალური თავდამსხმელი პირისპირ გავიდა მარღანიასთან, მაგრამ დროზე ვერ მოირგო ბურთი და ელოშვილმა ზედ კარის წინ ააცალა იგი.

მე–14 წუთზე ტატუშინი გადაცემის მოლოდინში წინ გაიჭრა და ბურთი თამაშგარე მდგომარეობაში მიიღო. საარი ბურთს ჩამორჩა და ვერ შეამჩნია ეს მდგომარეობა (თუმცა გვერდითმა მსაჯმა ვ. შავდიამ ნიშანი დროზე მისცა). ტატუშინმა ნელი დარტყმით ანგარიში გაათანაბრა – 1:1.

წარმატების შემდეგ "სპარტაკი" კიდევ უფრო გააქტიურდა. მოსკოველები კარგად არიან შეთამაშებული, ესმით ერთმანეთის, კომბინაციები სრულდება სწრაფ ტემპში. მეტად სახიფათოდ თამაშობენ გარემარბები ტატუშინი და ილინი.

მატჩი დასასრულს უახლოვდებოდა, გაისმა გონგის ხმაც. თითქოს შეხვედრის შედეგი გარკვეული იყო, მაგრამ 88–ე წუთზე ღოღობერიძემ მიიღო ბურთი და გავიდა მოწინააღმდეგის საჯარიმო მოედანზე. აქ ტუჩკუსმა ვერ ითამაშა სწორად, ბურთი ხელიდან გაუშვა. ღოღობერიძის დარტყმა მოხვდა ძელს და მარცხნივ ასხლტა, კალოევმა მოუსწრო ბურთს და ძლიერი დარტყმით ბადეში გაგზავნა. თბილისელებმა მატჩი მოიგეს ანგარიშით 2:1.

რა გვიჩვენა პირველმა შეხვედრამ? რა თქმა უნდა, ჯერ ძნელია მსჯელობა გუნდების საერთო კლასზე, მაგრამ ზოგიერთი ნაკლოვანება თვალსაჩინო იყო მაყურებელთათვის. ფეხბურთელები თამაშობენ სწრაფად, მაღალ ტემპში, მაგრამ ხშირად კარგავენ ბურთს, არაზუსტად აწოდებენ ერთმანეთს, დროზე არ გადიან თავისუფალ ადგილზე. თუ უწინ ლაპარაკი იყო კარში არაზუსტ დარტყმებზე, ახლა ამას დაემატა ის, რომ კარში დარტყმების რიცხვი მინიმუმამდე შემცირდა. მარღანია და ტუჩკუსი ხშირად უსაფუძვლოდ ღელავდნენ – ორივე გუნდის თავდამსხმელები მათთვის "ვერ იმეტებდნენ" ბურთს.

5 აპრილს "დინამოს" სტადიონზე ერთმანეთს შეხვდნენ მოსკოვის "სპარტაკისა" და თბილისის "დინამოს" დუბლიორები. გაიმარჯვეს მოსკოველებმა – 2:1.

რ. ქორიძე.

"ლელო", 7 აპრილი, 1954 წ.